9 Αυγούστου 2020

«Διψούσα για το πέραν του συμβατικού, του ηθικά σωστού, του μέτριου. Είχα βαρεθεί τους Τσελεμεντέδες της πνευματικής ζωής…» (Ισμήνη Κριάρη, Πρύτανις Παντείου Πανεπιστημίου)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Σεβασμιώτατοι, αξιότιμε κύριε Υπουργέ Εθνικής Άμυνας, αξιότιμα μέλη της Ελληνικής Βουλής, αξιότιμε κύριε Αντιπεριφερειάρχα, αξιότιμοι κύριοι Δήμαρχοι, αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι, αγαπητές φοιτήτριες και αγαπητοί φοιτητές!

Σας καλωσορίζω με μεγάλη χαρά στην αποψινή εκδήλωση για τον Σεβασμιώτατο κ. Νικόλαο, τον οποίο είμαι σίγουρη ότι πολλοί και πολλές γνωρίζετε λόγω της πολυσχιδούς δραστηριότητάς του. Σύμφωνα με το τυπικό της αναγόρευσης θα προσπαθήσω να παρουσιάσω κάποια από τα έργα του τιμωμένου, για τον οποίο καταθέσαμε σχετική πρόταση στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης ο συνάδελφος καθηγητής Βασίλης Κέφης και η υποφαινομένη.

Ο Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ. Νικόλαος γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη, όπου και έκανε τις βασικές σπουδές του. Σπούδασε Φυσική στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αστροφυσική στο Harvard (Master of Arts) και Μηχανολογία στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασσαχουσέττης (MIT) (Master of Science in Mechanical Engineering).

Οι διδακτορικές σπουδές του στο HST (HealthScienceandTechnology, Harvard και MIT) επικεντρώθηκαν στον τομέα της Βιοϊατρικής Τεχνολογίας (Βιορευστοδυναμική, Μαθηματική Φυσιολογία, Αιμοδυναμική της καρδιάς και των αγγείων).

Από μικρός είχε ενδιαφέρον για την Ορθοδοξία και έκανε το πρώτο του ταξίδι στο ΄Αγιον ΄Ορος μόλις τελείωσε το Γυμνάσιο, χωρίς να έχει καθόλου υπόψη του να λάβει το σχήμα. ‘ Όμως, όπως γράφει ο ίδιος στο βιβλίο του «Άγιον Όρος – Το υψηλότερο σημείο της γης» «…Διψούσα για το πέραν του συμβατικού, του ηθικά σωστού, του μέτριου. Είχα βαρεθεί τους Τσελεμεντέδες της πνευματικής ζωής…» (σ. 40). Έτσι παράλληλα με την επιστημονική του έρευνα, σπούδασε τη Θεολογία στη Θεολογική Σχολή του Τιμίου Σταυρού της Βοστώνης, όπου έλαβε τους τίτλους

Master of Theological Studies και Master of Theology.

Εν συνεχεία εργάστηκε ως ερευνητής και επιστημονικός συνεργάτης στο Αγγειο-λογικό Εργαστήριοτου New England Deaconess Hospital, στο Τμήμα Αναι-σθη-σιολογίας του Massachusetts General Hospital και στη Μονάδα Εντατικής Θερα-πείας του Boston Children's Hospital. Επίσης, διετέλεσε επί διετία επιστημονικός σύμβουλος στις εταιρείες ArthurD. Littlekαι NASA σε θέματα Διαστημικής Ιατρικής Τεχνολογίας.

Παράλληλα ήλθε σε επαφή με την επιστημονική συζήτηση για την βιοηθική, η οποία τότε είχε αρχίσει να εμφανίζεται ως ο κλάδος που θα έθετε σε άλλη βάση τα θέματα σχετικά με τις σχέσεις ιατρού – ασθενούς και σχετικά με τις απαντήσεις που όφειλε να δώσει η κοινωνία σε ερωτήματα που προέκυπταν λόγω της αλματώδους εξέλιξης της ιατρικής.

Στο τέλος της περιόδου αυτής είχε πάρει πλέον την απόφασή του να στραφεί στην Εκκλησία. Δεν είναι, φυσικά, ο μόνος άνθρωπος που έκανε ένα άλμα στο άγνωστο. Πόσοι όμως είναι εκείνοι που το απετόλμησαν, έχοντας πίσω τους εξαιρετικές σπουδές και μπροστά τους την προοπτική μιας ιδιαιτέρως ελπιδοφόρας σταδιοδρομίας στα μεγαλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου;

Μοναχός εκάρη στην Ι. Μονή Στομίου Κονίτσης υπό του μακαριστού Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης Σεβαστιανού, (διάκονος μεν στις 19 Μαρτίου 1989, πρεσβύτερος δε στις 10 Σεπτεμβρίου του ιδίου έτους). Το Άγιο Όρος συνέχισε να του ασκεί μεγάλη πνευματική έλξη και εγκαταβίωσε εκεί επί δυόμιση χρόνια. Το 1994 ενεγράφη στην Ιερά Μονή Σίμωνος Πέτρας, τον δε Απρίλιο του 2000, εκάρη μεγαλόσχημος μοναχός στο Κάθισμα του Αγίου Ιωάννου Θεολόγου της ως άνω μονής.

Όπως σημειώνει ο ίδιος: «…Το Άγιο Όρος αποτελείται από δύο λέξεις. Τη μια την περπατάς με τα πόδια: το Όρος. Την άλλη την ανεβαίνεις με την προσευχή: την Αγιότητά του. Στην πρώτη ανακαλύπτεις κορυφές, στην δεύτερη σου αποκαλύπτονται σπήλαια. Τα σπήλαια του όρους αποκαλύπτουν πιο πολλά απ΄ όσα δείχνουν οι κορυφές του, γιατί αυτά κρύβονται ενώ αυτές φαίνονται…» (σ. 94). «…Το όρος είναι γεμάτο φωλιές.Φωλιές για πουλιά φωλιές για θηρία, φωλιές για ανθρώπους. Για κάθε άγριο, για κάθε άγιο» (σ. 68). Για 14 χρόνια διακόνησε ως ιερομόναχος στο Σιμωνοπετρίτικο Μετόχι της Αναλήψεως, στον Βύρωνα. Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής εξελέγη τον Απρίλιο του 2004.

Τον Δεκέμβριο του 1993 ίδρυσε και ανέλαβε τη διεύθυνση του πρώτου στην Ελλάδα Κέντρου Βιοϊατρικής Ηθικής και Δεοντολογίας. Σκοπός του Κέντρου είναι

η επί ακαδημαϊκής βάσεως και μεθοδολο-γίας από-κτηση γνώσεως, ὁ προβληματισμός και η κατανόηση της αλή-θειας στα ηθικά και κοινω-νικά προ-βλήματα που ανακύπτουν από την βιο-ϊατρική έρευνα και τις εφαρμογές της, όπως και η εξεύρεση λύσεων σ᾽ αυτά ή πρόταση επι-λο-γών στα συναφή δι-λήμματα που παρου-σιάζονται. Το Κέντρο διαθέτει βιβλιοθήκη με τη μεγαλύτερη ίσως συλλογή ελληνικών και ξενόγλωσσων βιβλίων και συγγραμμάτων στα επί μέρους θέματα της Βιοηθικής, αρχείο διεθνών περιοδικών Βιοηθικής, στα οποία το Κέντρο είναι συνδρομητής και λαμβάνει ετησίως.Ο ίδιος έκτοτε συστηματικά ασχολείται με την Ορθόδοξη Βιοηθική και τις κοινωνιολογικές επιπτώσεις της Βιοϊατρικής.

Το Κέντρο αυτό λειτούργησε ως βήμα, ως forum για να παρουσιασθούν

διεπιστημονικά όλα τα θέματα με τα οποία ασχολείται σήμερα η κοινωνία σε σχέση με τον πάσχοντα άνθρωπο: Τα θέματα των αποφάσεων σχετικά με το τέλος της ζωής, με την υποβοηθουμένη αναπαραγωγή, με τις μεταμοσχεύσεις, με την άνοια, με την ανακουφιστική αγωγή, με τις εφαρμογές της γενετικής, την κλωνοποίηση, τα γενετικά δεδομένα κ.α. Οι αρχαίοι ΄Ελληνες έλεγαν: « *Πάντα τα σπουδαία επισφαλή*» και αυτό ισχύει κυρίως για τα θέματα αυτά που θέτουν τον άνθρωπο ενώπιον νέων προκλήσεων και νέων ευκαιριών, χωρίς να υπάρχει ακόμη, για πολλά από αυτά μόνον μία απάντηση.

Σήμερα είναι αρκετοί οι επιστήμονες που έχουν έργο στα πεδία αυτά και είναι περισσότερο εύκολη η πρόσβαση σε σχετική βιβλιογραφία. Προ εικοσιπέντε ετών όμως τα σεμινάρια αυτά παρείχαν σε ιατρούς, νομικούς, θεολόγους και στο ευρύ κοινό, *νηστεύσαντες και μη νηστεύσαντες,* μια μοναδική ευκαιρία να ενημερωθούν, να καταθέσουν τον προβληματισμό τους, να λάβουν ερεθίσματα, να συμμετάσχουν σε μια κοινωνία γνώσης και ενημέρωσης. Η συμμετοχή υπερέβαινε κατά πολύ τις δυνατότητες του αμφιθεάτρου του Κέντρου και ακόμα και σε αίθουσα με δυνατότητα ποαρακολούθησης μέσω τηλεόρασης τα καθίσματα γέμιζαν πολύ γρήγορα.

Ο Σεβασμιώτατος έχει οργανώσει 13 Μεταπτυχιακά Σεμινάρια (διάρκειας 18 -20 ωρών) που καλύπτουν σχεδόν όλο το φάσμα της βιοηθικής προβληματικής Παράλληλα ο Σεβασμιώτατος ανακηρύχθηκε διδάκτορας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το 2003 στον τομέα της Κοινωνικής Θεολογίας,με διδακτορική εργασία στην βιοηθική θεώ-ρηση των μεταμοσχεύσεων.

Είναι συγγραφέας 13 βιβλίων, που πολλά εξ αυτών έχουν μεταφρασθεί σε συνολικά 10 γλώσσες, δύο δε με τίτλους*«Ελεύθεροι από το Γονιδίωμα –Κείμενα Ορθόδοξης Βιοηθικής»*,και *«Αλλήλων Μέλη – Οι μεταμοσχεύσεις στο φως της ορθόδοξης θεολογίας και ζωής»*αφορούν στον χώρο της Βιοηθικής,

Το πρώτο είναι ένα έργο που αναφέρεται στις προκλήσεις που προκύπτουν από τις εξελίξεις στην γενετική και κυρίως από τις δυνατότητες της γενετικής μηχανικής, δηλαδή σχετικά με τις επεμβάσεις στο ανθρώπινο γονιδίωμα. Στο βιβλίο αυτό ο σ.υπογραμμίζειτην ανάγκη σεβασμού στην γενετική διαφορετικότητα και εκφράζει τους προβληματισμούς του σε σχέση με την υπερβολική πρόθεση του ανθρώπου να ελέγξει και να επιδράσει με «προσθετικές» επεμβάσεις (geneticenhancement) στο ανθρώπινο γονιδίωμα.

Στο δεύτερο αναλύει τα ιατρικά, κοινωνικά και ηθικά θέματα που συνάπτονται με τις μεταμοσχεύσεις και αντιπαρατίθεται στις πολλές και διαδεδομένες πεπλανημένες απόψεις που έχουν ως αποτέλεσμα η Ελλάδα να είναι τελευυταία σε

αριθμό δοτών στην Ευρώπη.

Το βιβλίο του *«Αιμοδυναμική των μεγάλων αγγείων»* έχει χρησιμοποιηθεί από ετών ως πανεπιστημιακό βοήθημα στις Ιατρικές Σχολές των Πανεπιστημίων Κρήτης και Θεσσαλίας και στους ειδικευόμενους στην Αγγειολογία-Αγγειοχει-ρουργική του ΕΚΠΑ. Επιπλέον, έχουν δημοσιευθεί 38 άρθρα του βιοηθικού περιεχομένου σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά, όπως και ανθρωπο-λογικά και σχετικά με τις σχέσεις της θεολογίας με τη σύγχρονη επιστήμη και τεχνολογία. Οι συμμετοχές του σε συνέδρια και στρογγυλές τράπεζες ξεπερνούν τις 130.

Από το έτος 1998 ο Σεβασμιώτατος είναι πρόεδρος της Επιτροπής Βιοηθικής της Εκκλησίας της Ελλάδος, διετέλεσε δε επί επτά χρόνια μέλος της Εθνικής Επιτροπής Δεοντολογίας του Ε.Ο.Φ., για μία πενταετία μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας και επί είκοσι χρόνια μέλος του Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων. Επίσης διετέλεσε Μέλος της Επιτροπής Βιοηθικής της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευ-σης Ορθοδόξων και της Διορθόδοξης Επιτροπής Βιοηθικής του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Βιοηθικής της Εκκλησίας της Ελλάδος, ανέλαβε την εκπροσώπησή της σε παγκόσμια εκκλησιαστικά, θρησκευτικά και πολιτικά όργανα, όπως στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, στο Βατικανό και στην Αγγλικανική Εκκλησία, είναι δε ο επικεφαλής της ομάδας σύνταξης και επεξεργασίας των επισήμων βιοηθικών κειμένων της Εκκλησίας της Ελλάδος, σχετικά με τις μεταμοσχεύσεις, την ευθανασία, τις αναπαραγωγικές τεχνικές και την βιοηθική της άνοιας, όπως και πλείστων όσων παρεμβάσεων της Ιεράς Συνόδου σε ανάλογα θέματα. Ο λόγος του βασίζεται στην βαθειά γνώση των ιατρικών θεμάτων και είναι πάντοτε εμποτισμένος από την πεποίθηση σχετικά με την ιερότητα του προσώπου.

Η προσωπική συμμετοχή και ο διάλογος με το πρόβλημα του πόνου και την πρόκληση του θανάτου κατά τα τέσσερα χρόνια της εργασίας του στο Νοσοκομείο Παίδων της Βοστώνης έγινε αργότερα όρος καθημερινής ζωής της ως κληρικού διακονίας του.Ηεμπειρία του αυτή η συχνή πλέον αντιμετώπιση των διλημμάτων και των αδιεξόδων του τέλους της ζωής τον οδήγησαν στην ίδρυση μιας πρότυπης Μονάδας Ανακουφιστικής Φροντίδας, που με το όνομα «ΓΑΛΙΛΑΙΑ» λειτουργεί στα Σπάτα Αττικής και σε συνεργασία με το Αντικαρκινικό Νοσοκομείο «Άγιος Σάββας»περιθάλπει σε ολιστική βάση, εντελώς δωρεάν, καρκινοπαθείς τελικού σταδίου της περιοχής των Μεσογείων και της Λαυρεωτικής.΄Όπως αναφέρει ο ίδιος: «…Ο άνθρωπος συγκλονίζει ως θαύμα, συγκινεί ως παρηγοριά, παρακινεί ως προοπτική…» (σ. 106).

Στο βιβλίο του «Εκεί που δεν φαίνεται ο Θεός» αναφέρεται στην εμπειρία του με τον πόνο των ασθενών και των συγγενών τους, κυρίως των γονέων και καταλήγει στο ότι « Η απάντηση γεννιέται μέσα μας. Η απάντηση μπορεί να ανιχνευθεί μόνο μέσα μας. Ούτε στις ανάλογες δήθεν περιπτώσεις, ούτε σε βαρύγδουπα βιβλία, ούτε σε συνταγές παρηγοριάς και σοφίας.» (σ.126)..

Το πρόγραμμα αυτό της «Γαλιλαίας» είναι το μόνο πρόγραμμα ανακουφιστικής φροντίδας στην Ελλάδα και ήταν εξαιρετικά δύσκολο να πραγματοποιηθεί γιατί έλειπε και η θεωρητική επεξεργασία και η απαραίτητη εμπειρία. Σε σύνδεση με αντίστοιχα ιδρύματα στην Αγγλία και στην Ρουμανία έλαβε ειδικές γνώσεις το νοσηλευτικό προσωπικό, εκπαιδεύθηκαν εθελοντές και μετεκπαιδεύθηκαν ιατροί. Ταυτόχρονα, όμως, έπρεπε να γίνει και μια θεωρητική προετοιμασία, γιατί στην Ελλάδα, χώρα ηλιόλουστη, δεν θέλουμε να συζητούμε για στενόχωρα θέματα, δεν θέλουμε να αποδεχθούμε για εμάς ή για τον άνθρωπό μας το επικείμενο τέλος, θέλουμε να ελπίζουμε πάντα σε κάποιο θαύμα και σε κάποια νέα θαυματουργή θεραπεία. ΄Όπως γράφει ο ίδιος: « Όχι αγάπη χωρίς αλήθεια, όχι αλήθεια χωρίς αγάπη, χωρίς φιλάνθρωπη έκφραση. Αυτά τα δύο θα προσφέρουν ξεκούραση και θα εμπνεύσουν εμπιστοσύνη. Αλλά χρειάζεται αυθεντικότητα και διάκριση» (στο παραπάνω, σ. 145)..

Με σειρά σεμιναρίων για το κοινό αλλά και για τους ιατρούς παρουσιάσθηκε διεπιστημονικά η ανάγκη παροχής ανακουφιστικής φροντίδας και τα μέτρα που λαμβάνουν άλλα κράτη, ούτως ώστε η δημιουργία του ξενώνα να τύχει της πλήρους αποδοχής ασθενών και ιατρών. Μέχρι στιγμής οργανώθηκαν 11 Σεμινάρια με θέμα τις Βασικές Αρχές της Ανακουφιστικής Φροντίδας (40 ώρες την εβδομάδα στο Κέντρο Ιατρικής Ηθικής και Δεοντολογίας), 7 εννεάμηνοι κύκλοι εκπαίδευσης εθελοντών και πλήθος άλλων εκπαιδευτικών προ-γραμ--μάτων σε συνεργασία με τη Νοσηλευτική του ΕΚΠΑ. Επίσης έχει συνετελέσει στην οργάνωση πλείστων ημερίδων και συνεδρίων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Κύπρος, Ρωσία, Ρουμανία).

Σήμερα παρέχονται υψηλής ποιότητας υπηρεσίες σε άτομα που βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο επώδυνης ασθένειας.Η μονάδα λειτουργεί από τον Μάρτιο του 2010 στη βάση της Κατ’ Οίκον Φροντίδας, από τον Νοέμβριο του 2011 της Ημερήσιας Φροντίδας, από δε τον Δεκέμβριο του 2017 λειτουργεί οπρώτος και μόνος οργανωμένος στην Ελλάδα ξενώνας (hospice) για περίθαλψη βραχείας διαρκείας. Παράλληλα, με δική του πρωτοβουλία, το πρόγραμμα της «ΓΑΛΙΛΑΙΑΣ» επεκτάθηκε και σε νευρομυϊκούς ασθενείς (Νόσος Κινητικού Νευρώνα, ALS). Για ένα Πανεπιστήμιο Κοινωνικών Επιστημών, όπως τι δικό μας, η σημασία και το αποτύπωμα της κοινωνικής προσφοράς μέσω αυτού του έργου είναι αυτονόητη.

Την θαυμάζουμε ανεπιφύλακτα και ελπίζουμε ότι θα έχει στο μέλλον ακόμη περισσότερη εμβέλεια.

Στα πλαίσια της αρωγής του στον ευρύτερο τομέα της υγείας και των ασθενών, θα πρέπει να αναφερθεί ο πλήρης εξοπλισμός (κλίνες, ανα-πνευ-στήρες, αντλίες, monitors) της Μονάδας Ανάνηψης Καρδιοχειρουρ-γημένων Ασθενών του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός» και φυσικά οι χορηγίες σε νοσο-κομειακές μονάδες (Αγγειοχειρουργική, Αρεταίειο Νοσοκομείο Αθήνας) και ερευνητικά προγράμματα, η χορήγηση υποτροφιών σε φοιτητές, ειδικευό-μενους ιατρούς, ή η οικονομική ενίσχυση κοινωφελών ιδρυμάτων του δημοσίου ή ιδιωτικών φορέων.

Τέλος, ήδη έχει αναλάβει τη χρηματοδότηση της μελέτης και εγκατά-στασης ενός συστήματος επικοινωνίας με οπτικοακουστική επαφή ασθενών,οι οποίοι νοσηλεύονται στην Ειδική Μονάδα Λοιμώξεων του Αττικού Νοσοκομείου, με τους οικείους τους και το προσωπικό, για λόγους που θεωρούνται ιδιαι-τέρως σοβαροί, στις περιπτώσεις όπως του covid-19, όπου απαιτείται μακρο-χρόνια απομόνωση. Σημειωτέον ότι στην περίοδο της πανδημίας οι υποδομές υγείας της Μητροπόλεως είχαν τεθεί στην διάθεση του Υπουργείου Υγείας, ούτως ώστε να ενισχύσουν το έργο των λοιπών Νοσοκομείων μας.

Μεταξύ των έργων κοινωνικής βοήθειας, που αξίζει να τονισθούν είναι η προσφορά του στα ακριτικά νησιά (εξοπλισμός ναού και πρόγραμμα στήριξης σχολείου και δημο-γραφικής τόνωσης στο Αγαθονήσι και στο Καστελόριζο, δηλαδή οικονομική ενίσχυση και περίθαλψη στις μέλλουσες μητέρες), όπως και στις Ένοπλες Δυνάμεις (ναΰδριο Αγ. Νικολάου στην νήσο Στρογγύλη του συμπλέγματος Μεγίστης, έργα στο Αγαθονήσι και το Φαρμακονήσι, επισκευές σκαφών Λιμενικού και Ειδικών Δυνάμεων, δεξαμενές καυσίμων, προμήθεια πολεμικών οργάνων, ανακαίνιση κοιτώνων στρατιωτών, εξοπλισμός χώρων εστίασης και αναψυχής κ.λπ.).

Από εκκλησιαστικής πλευράς κατά την περίοδο των 16 ετών της αρχιε-ρατείας του έγινε το Επισκοπείο Λαυρίου, κτίσθηκαν ή αποπερατώθηκε η κατασκευή 11 ναών, ολοκλη-ρώθηκαν οι μελέτες άλλων 4, έγιναν επεκτάσεις σε 9 ναούς, αποκαταστάσεις και έργα υποδομής σε 21 και συντήρησης και διαμόρφωσης περιβάλλοντος σε 9. Επίσης, ανακαινίσθηκαν πλήρως 4 μονές και έγιναν έργα συντηρήσεως σε 11 μουσειακού χαρακτήρα παρεκκλήσια. Επι-πλέον, ελήφθη πρόνοια για κατα-σκευή, ανακαίνιση και λειτουργία 9 Πνευμα-τικών Κέντρων και 22 Αρχοντα-ρικίων και αιθουσών εστίασης και δεξιώσεων, λειτουργούν δε 10 ενοριακά συσσίτια και 3 σχολές γονέων. Κατά τα δεκατέσσερα έτη της διακονίας του ως Μητροπολίτου έλαβε από δωρεές και διέθεσε τριάντα τρία (33) εκατομμύρια Ευρώ.

Στην παρούσα φάση βρίσκονται σε εξέλιξη η κατασκευή ενός σύγ-χρονου Κέντρου Βιοηθικής και Βιοϊατρικής Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης, με συνεδρι-ακούς χώρους, βιβλιοθήκη κ.λπ.,το οποίο και θα λειτουργεί σε συνεργασία με Πανεπιστημιακούς φορείς και επιτροπές, εις δε το εκπαιδευτικό του μέρος επιπλέον με τη Νοσηλευτική του ΕΚΠΑ. Επίσης, ήδη σε παράπλευρο χώρο στα Σπάτα διαμορφώνεται ένα Γηροκομείο σε Κέντρο Μακροχρόνιας Ανακου-φιστικής

Φροντίδας για καρκινοπαθείς και ασθενείς με Νόσο του Κινητικού Νευρώνα, το οποίο και θα λειτουργεί σε συνδυασμό με τον υφιστά-μενο Ξενώνα, που θα εξυπηρετεί πλέον τις ανάγκες της Εντατικής Ανακουφιστικής Φροντίδας.

Τέλος, στον τομέα της ευρύτερης κοινωνικής δράσης έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες και εκτελούνται τα έργα κατασκευής ενός Πολυχώρου Νεανικών Δράσεων με αθλητικές εγκαταστάσεις, αίθουσα συναντήσεων, υπαίθριο αμφι-θέατρο, παιδική χαρά, Αναψυκτήριο κ.λπ. στο Κορωπί, και ένα Κέντρο Περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με φάρμα, καλλιέργεια θεραπευτικών βοτάνων και παραδοσιακές και σύγχρονες καλλιέργειες στα Σπάτα, σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και σκοπό την εκπαίδευση των παιδιών στον σεβασμό στο περιβάλλον, στη γνωριμία με τον πλούτο του Αττικού οικοσυστήματος, στην πρόληψη των πυρκαϊών κ.λπ.Ο αναπτυξιακός χαρακτήρας (πέραν του εκπαιδευτικού) των έργων αυτών είναι προφανής, διότι δεν αποσκοπεί μόνο στην μόρφωση αλλά και στην διάπλαση χαρακτήρων με ευρείς ορίζοντες, με συνειδητοποίηση του φυσικού πλούτου και της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας. Από αυτούς τους χαρακτήρες θα προέλθουν οι ιδέες και θα αναληφθούν οι πρωτοβουλίες που θα οδηγήσουν σε νέα σχέδια για μια περισσότερο σύμφωνη με την προστασία του περιβάλλοντος ανάπτυξη.

Εκτός όμως από τα εντός της Μητροπόλεως Μεσογαίας και Λαυρεωτικής έργα, έχει αναλάβει και γενικότερες δράσεις, όπως η κατασκευή της νέας λάρνακας του Αγίου Σάββα στα Ιεροσόλυμα, η μελέτη αποκατάστασης του Σπηλαίου της Γεννήσεως του Χριστού στη Βηθλεέμ κ.ά.

Το 2008 ανακηρύχθηκε επίτιμος διδάκτορας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Από το 2009 είναι επίτιμος πρόεδρος της Ελληνικής Λεμφολογικής Εταιρείας. Επίσης το έτος 2018 ανακηρύχθηκε επίτιμος έφεδρος Υποστράτηγος για την μεγάλη προσφορά του στον Ελληνικό Στρατό και στο Έθνος.

Το Πανεπιστήμιό μας στο οποίο λειτουργεί Ερευνητικό Κέντρο Βιοηθικής προσβλέπει σε στενότερη συνεργασία με το Κέντρο Βιοηθικής της Ιεράς Συνόδου και ελπίζει ότι η σύσφιγξη των σχέσεων θα είναι αμοιβαίως επωφελής.

Σεβασμιώτατε,

Όπως γράφει ο Ευαγγελιστής Μάρκος « Πάντα δυνατά τω πιστεύοντι», ο δε Απόστολος και Ευαγγελιστής Ιωάννης μας διδάσκει ότι « Ο Θεός αγάπη εστί και ο μένων εν τη αγάπη εν τω Θεώ μένει και ο Θεός εν αυτώ». Σας καλώ στο βήμα, εξαιρετική τιμή για το Πανεπιστήμιό μας για την ομιλία σας με θέμα: « Μένουμε άνθρωποι – Γινόμαστε άνθρωποι»

Σας ευχαριστώ

(Ομιλία της Καθηγητρίας Ισμήνης Α. Κριάρη, Πρυτάνεως του Παντείου Πανεπιστημίου κατά την τελετή Αναγορεύσεως ως Επιτίμου Διδάκτορος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης του)